

GLIUKOZĖS ĮTAKA RAPSŲ IR JŲ SĖKLŲ VIRŠKINAMUMUI AVIŲ DIDŽIAJAME PRIESKRANDYJE

Bekir Hakan Koksall¹, Pinar Sacaklı², Sakir Dogan Tuncer², Zehra Selcuk³, Bugra Genc³

¹*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Adnan Menderes universitetas Isikli, Aydin, Turkija; tel. +90 (256) 247 0700/278; +90 (256) 217 0720; el. paštas: bhakankoksall@gmail.com*

²*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Ankaros universitetas 06110, Diskapi, Ankara, Turkija*

³*Gyvūnų mitybos ir mitybos ligų katedra, Veterinarinės medicinos fakultetas, Ondokuz Mayıs universitetas 55139, Kurupelit, Samsun, Turkija*

Santrauka. Atliktas bandymas nustatyti gliukozės įtaką rapsų (R) ir jų sėklų (RS) virškinamumui avių didžiajame prieskrandyje. Tirta gliukozės įtaka R ir RS sausosios medžiagos (SM), organinės medžiagos (OM) ir proteinų (P) virškinamumui. Bandymas atliktas su keturiais suaugusiais (2 metų) Merinosų veislės aviniais, kuriems į didžiuosius prieskrandžius chirurginiu būdu implantuotos kaniulės. Rapsai ir jų sėklos iš pradžių buvo plaunami vandenių ir kaitinami (1 variantas). Po savaitės avinai buvo šeriami pašaru, paruoštu papildomai plaunant bei kaitinant (2 variantas), o dar po savaitės šeriami R ir RS, kurie buvo plaunami bei kaitinami su 3 proc. gliukoze (3 variantas). Didžiojo prieskrandžio turinio mėginiai tyrimui buvo imami iš kaniulių avių didžiuosiuose prieskrandžiuose.

Nustatyta, kad, R papildžius 3 proc. gliukoze (3 variantas), proteinų virškinamumas didžiajame prieskrandyje ženkliai suprastėja ($p < 0,001$). Taip pat ištirta, kad R ir RS sėklose esančių SM ir OM virškinamumas, papildžius 2 proc. ir 3 proc. gliukoze, statistiškai ženkliai suprastėja ($p < 0,001$). Mūsų tyrimai parodė, kad R esančių proteinų virškinamumas, papildžius 3 proc. gliukoze (3 variantas), buvo statistiškai ženkliai prastesnis ($p < 0,001$) palyginti su R ir RS, paveiktų vandenių, karščių ir 2 proc. gliukoze (2 variantas). Statistiškai ženklus SM ($p < 0,05$) ir OM ($p < 0,001$) suprastėjęs virškinamumas nustatytas tik tada, kai gyvuliai buvo šeriami RS su 3 proc. gliukoze. Panašaus poveikio nerasta tiriant RS esančių P virškinamumą pašare, paruoštame pagal visus tris variantus. Tyrimai parodė, kad 3 proc. gliukozė ženkliai sumažina R esančio proteino virškinamumą, tačiau neturi jokio poveikio RS esančio proteino virškinamumui.

Raktažodžiai: gliukozė, rapsai, rapsų sėklos, didysis prieskrandis, virškinamumas, avys.